

Sea Lice

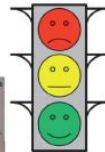
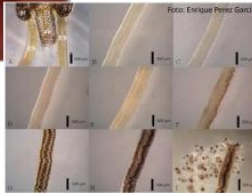

Research Centre

Evaluering av effekten av lakselus på vill laksefisk i de nye produksjonsområdene

Rapport fra ekspertgruppe for vurdering av lusepåvirkning

Vurdering av lakselusindusert villfiskdødelighet per produksjonsområde

Prof Frank Nilsen
SLRC/UiB

Ekspertgruppens leder og redaktør:

Frank Nilsen, Professor ved Universitetet i Bergen

Ekspertgruppens medlemmer (alfabetsisk):

Ingrid Ellingsen, Seniorforsker ved SINTEF Ocean AS

Bengt Finstad, Seniorforsker ved Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)

Peder A. Jansen, Seniorforsker ved Veterinærinstituttet (VI)

Orjan Karlsen, Forsker ved Havforskningsinstituttet (HI)

Anja B. Kristoffersen, Seniorforsker ved Veterinærinstituttet (VI)

Anne D. Sandvik, Forsker ved Havforskningsinstituttet (HI)

Harald Sægtrov, Forsker ved Rådgivende Biologer AS

Ola Ugedal, Seniorforsker ved Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)

Knut W. Vollset, Forsker ved Uni Research Miljø

Ekspertgruppens sekretær:

Mari S. Myksvoll, Forsker ved Havforskningsinstituttet (HI)

Medlemmer

Ekspertgruppens leder og redaktør:

Frank Nilsen, *Professor ved Universitetet i Bergen*

Ekspertgruppens medlemmer (alfabetisk):

Ingrid Ellingsen, *Seniorforsker ved SINTEF Ocean AS*

Bengt Finstad, *Seniorforsker ved Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)*

Peder A. Jansen, *Seniorforsker ved Veterinærinstituttet (VI)*

Ørjan Karlsen, *Forsker ved Havforskningsinstituttet (HI)*

Anja B. Kristoffersen, *Seniorforsker ved Veterinærinstituttet (VI)*

Anne D. Sandvik, *Forsker ved Havforskningsinstituttet (HI)*

Harald Sægrov, *Forsker ved Rådgivende Biologer AS*

Ola Ugedal, *Seniorforsker ved Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)*

Knut W. Vollset, *Forsker ved Uni Research Miljø*

Ekspertgruppens sekretær:

Mari S. Myksvoll, *Forsker ved Havforskningsinstituttet (HI)*

Mandat

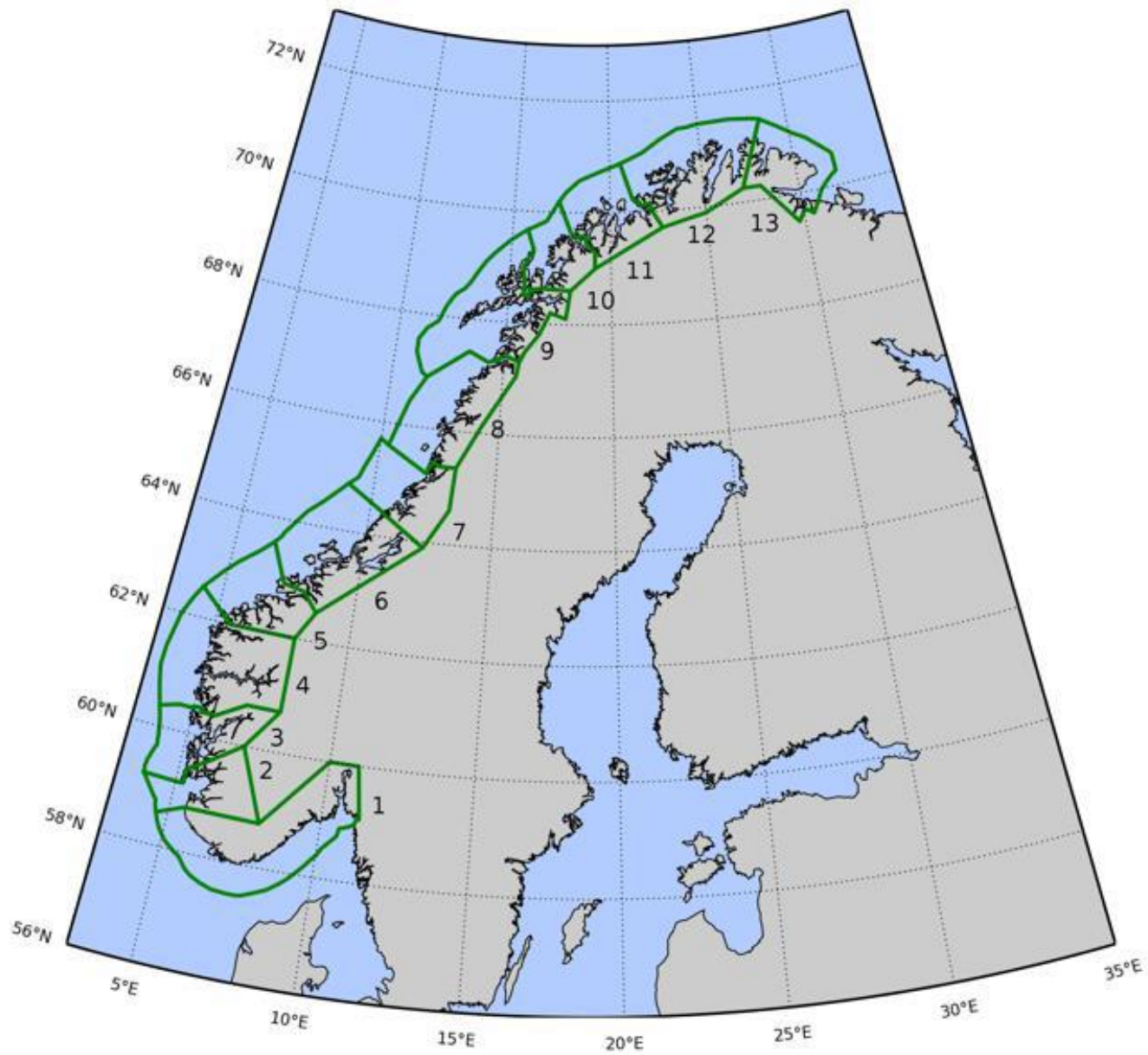
- En oversikt over [modeller](#) og [overvåkningsdata](#) som inngår i analysen
- En [beskrevet måte for å sammenstille modeller og overvåkningsdata](#) til ett enhetlig bilde som kan brukes til å gi produksjonsområdene farge
- En [kvantifisering og vurdering av lakselusindusert villfiskdødelighet innen de ulike NFDs produksjonsområder](#) basert på tilgjengelige data om lakselus produsert i oppdrettsanlegg, lakseluspåslag på villfisk (fra overvåkningsprogram), artenes og populasjonenes atferd, og de ulike vassdragenes bidrag til den marine andelen av arten.
- Vurderingene skal baseres på den [dødelighetsandelen som skyldes lakselus produsert i oppdrettsanlegg](#).
- Vurderingene av lakselusindusert dødelighet skal baseres på data fra 2016 (og 2017 i endelig rapport).
- Gi anbefaling til styringsgruppen om andre relevante forhold for handlingsregelen for vekst i oppdrettsnæringa (Trafikklyssystemet).

- *Ekspertgruppen skal altså gjera ei overordna analyse av lakseluspåvirkning i dei ulike produksjonsområda på basis av all tilgjengeleg kunnskap.*

Nokre tankar om arbeidet

- Ikkje vore gjort før.
- Kort tid.
- Veit me nok?
- Dette er vanskeleg

Data og metodar

- Overvåkingsdata (NALO)
  - Trål, rusefangst, bur (sjøaure og laks)
- Modellar (HI, VI (SINTEF))
  - Smittepress/eggproduksjon/biomasse
  - Infeksjon og effekt på vandrande smolt
- Utvandringstidspunkt og smoltproduksjon i elvar
- All relevant litteratur og «hoda» til ekspertane

Usikkerheter

- Utvandringstidspunkt og vandringsruter for smolten i dei ulike vassdraga (over 400 lakseførande vassdrag)
- Kor godt treff modellane på villsmolten (tråldata frå 2 fjordar i 2016)
  - Modellerer både luseproduksjon/spredning OG påslag og dødelighet på villfisk

Kva tåler smolten?

Tabell fra Taranger et al 2012

Infeksjonsgruppe (antall lus/fiskevekt)	Andel av populasjon (%)	Forventet dødelighet	Indeks
< 0,1		0 %	
0,1 - 0,2		20 %	
0,2 - 0,3		50 %	
> 0,3		100 %	

- 0,3 tilsvarar 6 lus (pre-ad/ad lus) på 20 g fisk og vil gi 100% dødelighet

*Konklusjonen kan tolkes som en ekspertvurdering for at der en sannsynlig risiko for at mindre enn 10% (**lav**), 10-30% (**moderat**) og mer en 30% (**høy**) av vill laksesmolt i en region har en lakselusindusert dødelighet.*

Produksjons- områder	HI smittepress	HI Virtuell smolt	VI smittepress	Sjørret rusefangst	SINTEFs modell	Konklusjon
1	Lav	Lav	Lav	Lav		Lav
2	Høy	Høy	Lav/Mod	Moderat		Moderat
3	Høy	Høy	Mod/Høy	Høy		Høy
4	Moderat	Høy	Lav/Mod	Høy		Moderat
5	Moderat	Moderat	Lav/Mod	Moderat	Moderat	Moderat
6	Moderat	Moderat	Lav/Mod	Moderat		Moderat
7	Moderat	Moderat	Lav/Mod	Moderat		Moderat
8	Moderat	Lav	Lav	Lav		Lav
9	Lav	Lav	Lav	Lav		Lav
10	Moderat	Lav	Lav	Lav		Lav
11	Lav	Lav	Lav	Lav		Lav
12	Lav	Lav	Lav	Lav		Lav
13	Lav	Lav	Lav	Lav		Lav

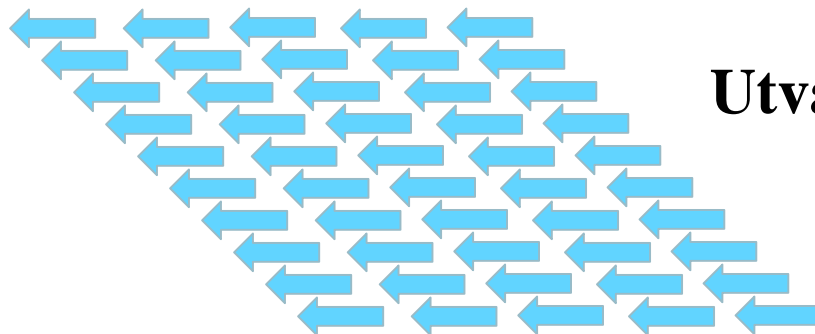
HI smittepress: smittepresskart lus, HI Virtuelle smolt: modellert påslag av lus på utvandrende smolt. VI smittepress: modellert påslag av lus på utvandrende smolt. Sjørret rusefangst: Sjørret som proxy for laks i NALO. SINTEFs modell: modellert påslag av lus på utvandrende smolt (kun laget for produksjonsområde 5).

Kva effekt har lakselus som bestands regulator?

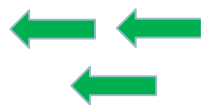

- Stor naturleg dødelighet, over 95 % av smolten dør
- Kor stort overlapp er det mellom naturleg dødlighet og dødlighet forårsaka av lus frå oppdrettslaks på villsmolten???

95% dødlighet frå utvandring til retur

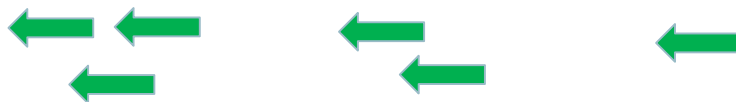
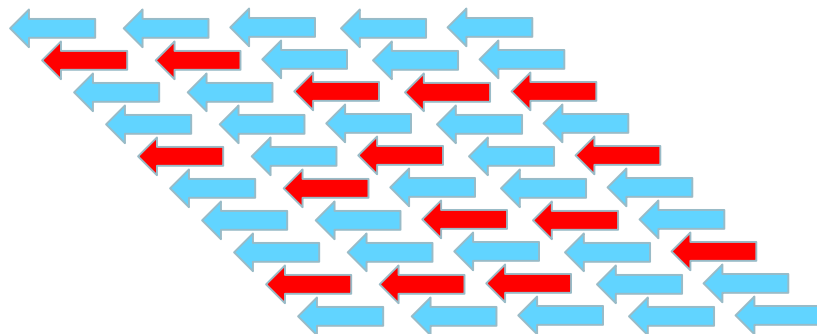

Utvandrande smolt-populasjon

Laks tilbake

30% smolt dødlighet pga lakselus

A large school of salmon swimming in the water, viewed from above. The fish are densely packed and moving in a similar direction. The water is a clear, light blue color. The fish have silvery scales and prominent eyes.

Spørsmål?